

The Holy See

Üzenete a tömegtájékoztatás 41. világnapjára

A világegyház 2007. május 20-án ünnepli a tömegtájékoztatás 41. világnapját. Közzöljük XVI. Benedek pápa erre a napra írt üzenetének magyar fordítását

Kedves Testvéreim!

1. A tömegtájékoztatás 41. világnapjának témája – „A gyermekek és a tömegtájékoztatási eszközök: a nevelés kihívása” – két rendkívül fontos szempont átgondolására készítet minket. Az egyik a gyermekek képzése. A másik talán kevésbé kézenfekvő, de nem kevésbé lényeges, ez pedig a média alakítása, formálása.

Azok az összetett kihívások, amelyekkel korunkban a nevelésnek szembe kell néznie, gyakran kapcsolatosak a média elterjedt hatásával. A globalizáció jelenségének egyik vonása, hogy a média – a gyors technológiai fejlődés következményeként is – jelentősen meghatározza a kulturális környezetet (vö. II. János Pál, A gyors fejlődés kezdetű apostoli levél, 3). Van, aki azt állítja, hogy a média befolyása vetekszik az iskola, az Egyház, sőt még a család formáló hatásával is. „Sokak számára a valóság megfelel annak, aminek a média állítja.” (Tömegtájékoztatás Pápai Tanácsa, Aetatis Novae, 4)

2. A gyermekek, a média és a nevelés kapcsolatára két szempontból tekinthetünk. Az egyik: ahogyan a média „neveli”, alakítja a gyermekeket. A másik: a gyermekek nevelése arra, hogy megfelelően reagáljanak a médiára. Kölcsönösség merül fel: egyrészt a médiaipar felelőssége, másrészt az olvasók, a nézők és hallgatók aktív és kritikus részvétele. A tömegtájékoztatási eszközök helyes használatára való nevelés ebben az összefüggésben alapvető a gyermekek kulturális, erkölcsi és lelki fejlődése szempontjából.

Hogyan kell megvédenünk és elősegítenünk a közjót? A szülők, az Egyház, az iskola felelőssége, hogy a média szelektív használatára neveljék a gyermekeket. A szülők szerepe elsődleges fontosságú. Joguk és kötelességük, hogy a tömegtájékoztatási eszközök körültekintő használatának biztosításával úgy alakítsák gyermekeik tudatát, hogy képesek legyenek helyes és

objektív véleményt nyilvánítani, amelynek nyomán el tudják dönteni, hogy megnézzenek, meghallgassanak-e egy ajánlott műsort, vagy ne (vö. II. János Pál, Familiaris consortio, apostoli buzdítás, 76). Az iskolának és a plébániának bátorítania és segítenie kellene a szülőket abban a meggyőződésben, hogy a szülői lét e nehéz, de hálás területén az egész közösség támogatja őket.

A médiára való nevelésnek pozitívnak kellene lennie. Ha azt mutatjuk a gyerekeknek, ami esztétikailag és erkölcsileg kiemelkedő, segítjük őket, hogy saját véleményük alakuljon ki, meggondoltak legyenek, és fejlődjön az ítélőképességük. Fontos, hogy felismerjük a szülői példamutatás alapvető értékét, és előnyös megismertetni a fiatalokkal a gyermekirodalom, a szépművészet és a magasztos zene klasszikusait. Bár a népszerű irodalomnak mindig meglesz a maga helye a kultúrában, a szenzációkeltés csábítását nem szabadna passzívan elfogadni az oktatási intézményekben. A szépség mint isteni tükör inspirálja, étellel és erővel tölti el a fiatal szívet és elmét, míg a csúnya és vulgáris dolgok lehangoló hatással vannak az ember hozzáállására, magatartására.

Mint a nevelésben általában, úgy a tömegtájékoztatási eszközök használatára való nevelésben is fontos, hogy szem előtt tartsuk a szabadság helyes gyakorlását. Nagy felelősséget jelent ez. A szabadságot gyakran úgy mutatják be, mint az élvezetek, az új élmények fáradhatatlan keresését. Ez inkább átok, mint szabadság! Az igazi szabadság sohasem ítélné az egyént – főleg nem egy gyermeket – az újdonság telhetetlen keresésére. Az igazság fényében akkor tapasztaljuk meg a valódi szabadságot, amikor válaszolunk Istennek az emberiségnek mondott „igen”-jére. Ő arra hív minket, hogy ne válogatás nélkül, hanem meggondoltan válasszuk a jót, az igazat, a szépet. A szülők az őrei ennek a szabadságnak, akik fokozatosan növekvő szabadságot adva gyermekeiknek vezetik el őket az élet mélyebb örömére (vö. Beszéd a családok V. világtalálkozóján, Valencia, 2006. július 8.)

3. A médiaipar csak oly mértékben tud eleget tenni a szülők és nevelők azon őszinte kívánságának, hogy a gyermekeket a szépségre, igazságra és jóságra neveljék, amennyiben támogatja az ember alapvető méltóságát, a házasság és a családi élet valódi értékét, valamint az emberiség pozitív vívmányait és célkitűzéseit. Ebből ered az az igény, hogy a média legyen elkötelezett a tényleges nevelésben és az etika tiszteletben tartásában. Ezt nemcsak a szülők tartják különösen fontosnak és sürgetőnek, hanem azok is, akik társadalmi felelősségtudattal rendelkeznek.

Bár megállapíthatjuk, hogy a média területén dolgozók közül sokan azt szeretnék tenni, ami helyes (vö. Tömegtájékoztatás Pápai Tanácsa, Etika a tömegtájékoztatásban, 4.), el kell ismernünk, hogy azok, akik e szakterületen dolgoznak, „pszichológiai nyomással és különleges etikai dilemmákkal kerülnek szembe” (Aetatis Novae, 19), és olykor azt látják, hogy a gazdasági verseny az általános mérce alábbadására kényszeríti őket. Minden olyan törekvés, és program – beleértve az animációs filmeket és videó játékokat –, amelyek a szórakozás jegyében

felmagasztalják az erőszakot és antiszociális viselkedést tükröznek vagy közönségessé teszik az emberi szexualitást, perverzióknak minősül, főleg, ha ezek a műsorok gyerekeknek vagy serdülőkorúaknak szólnak. Hogyan magyarázzuk meg ezt a „szórakozást” annak a számtalan ártatlan fiatalnak, akik erőszak, kizsákmányolás és visszaélés áldozataivá válnak. Mindenkinek el kellene gondolkodnia azon az ellentétén, ami Krisztus – aki „ölébe vette [a gyermekeket] és kezét rájuk téve megáldotta őket” (Mk 10,16) – és aközött áll fenn, aki egyet is megbotránkozottat e kicsik közül, akinek „jobb volna (...), ha malomkövet kötnének nyakára” (Lk 17,2). Ismét felhívást intézek a médiaipar felelőseihez, hogy bátorítsák a gyártókat a közjó megóvására, az igazság megerősítésére, az egyéni emberi méltóság védelmére és a család szükségleteinek tiszteletben tartására.

4. Az Egyház, a megváltás üzenetének fényében, mely rá lett bízva, az emberség tanítója is, és szívesen segíti a szülőket, a nevelőket, a média szakemberit és a fiatalokat. A plébániai és az iskolai programoknak ma élenjárónak kellene lenniük a médiára való nevelésben. Az Egyház szeretné megosztani azt a látásmódot, amely az emberi méltóságot állítja minden értékes kommunikáció középpontjába. „Krisztus tekintetével nézem a másikat, és többet tudok neki adni a külsőleg szükséges dolgoknál: a szeretet pillantását ajándékozhatom neki, amire annyira szüksége van (Deus Caritas est, 18).

Vatikán, 2007. január 24.

XVI. Benedek pápa

© Copyright 2007 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana